

SPRE O NOUĂ EMBLEMĂ A MEDICINII

Towards a new emblema of medicine

Dr. Grigore Bușoi

REZUMAT

Autorul propune lumii medicale o emblemă definitorie a medicinei, într-o viziune pentadică: în mijloc o cruce albă greacă, cu semnificații reverberante, ce se proiectează pe protuberanța olimpiană a omului – capul –, crucea având în centrul ei o torță menită să ardă veșnic; ansamblu simbolic care se constituie într-o adevărată corabie a lui Hipocrate, posesoare de cală, punte și catarg.

Acest revigorant și inedit triumvirat medical se află înscris într-o elipsă purtătoare de două focare interconectate praxiologie – medicul și pacientul –, iar curba este susținută propulsiv de maxima *Vox medicinae tollit*.

Cuvinte cheie: emblemă, semnificație, praxiologie

ABSTRACT

The author proposes to the medical world an explicit emblem of medicine, in a pentadic vision: in the middle a white Greek cross, with reverberant significations, which projects itself on the olímpian protuberance of the human – the head –, the cross having in the middle a torch ment to burn forever; the symbolic chorus which forms a real Hipocratic prow, which possesses a belly, a bridge and a mast.

This refreshing and novel medical triumvirate is escribed in an ellipse that beares two foci praxiological interconnected – the doctor and the patient –, and the curve is sustained propulsively by the dictum *Vox medicinae tollit*.

Key words: emblem, significance, praxiological

Fiecare ins percepe și înțelege fenomenele existente, le analizează într-un anumit orizont cultural și istoric, în conformitate cu *Weltanschauung*-ul care-l tutează, cu pregătirea sa științifică, cu activitatea pe care o desfășoară etc.

Astfel, ideea-medicină poartă în sine o valoare recunoscută, inducând semnificații diferite oamenilor, implicit asupra tandemului medic-pacient.

În rândurile de față, încercăm să abordăm problematica medicinei de pe o platformă spirituală robustă, care sperăm să conducă la acceptarea unei noi embleme pentru știința și arta medicală, o imagine „icoană”, purtătoare de lumină.

Medicina există încă din zorii omenirii și ar trebui să o cântărim prin ceea ce a fost – o frunză verde pusă pe rană –, prin ce este astăzi – un drep-

tunghi metalic pe care este așezată persoana suferindă – și prin ce ar putea deveni în viitor, o sferă – capsulă lansată pe o orbită eliptică în care se află astronautul-om.

Pentru mine, ca practician profesionist, iubitor de înălțări spirituale, crescut în ani, realizator al unor sinteze interdisciplinare, cuvântul „medicină” are un farmec special, încât formularea lui Kierkegaard, „Nu înțeleg adevărul decât atunci când el devine viață în mine”, capătă o trăire organică, în matricea naturalului și într-o solidă articulare socială și culturală.

Trebuie să mărturisesc faptul că însemnele clasice ale medicinei, care au făcut carieră – caduceul și crucea roșie – nu mă satisfac în plan ideatic, semantic.

Avem nevoie de simboluri care să inducă analogii percutante și să predisună la meditații profunde.

Având o oarecare experiență în asamblarea sigiliului specialității de medicină generală/medicina familiei, un glob pământesc intersectat de meridiane și paralele, pe care sunt inserate literele alfa și omega, rod al unei munci în echipă, îmi iau libertatea de a propune obștei medicale o nouă emblemă a medicinei prin limbajul figurat al unor desemnări reprezentative, dar și al principiilor care susțin și în care se leagă divina noastră profesie.

În acest sens, propunem lumii medicale (*die Weltmedizin*), și nu numai ei, o formulă esențială de lucru, pentadică, prin suprapunerea a trei elemente-simbol – cap uman, cruce greacă albă și o torță – ansamblu *Mittel der Zeit* (mijloc al timpului), arcă a lui Hipocrate și Cetate a Luminii, pe care-l plasăm într-o elipsă a vieții, iar curba să fie susținută printr-un citat în limba latină: *Vox medicinae tollit* (Vocea medicinei se înalță).

Desigur, fiecare medic, conform *thymós*-ului (în-drăznelii, spiritului) său, creionează o formă a medicinei compatibile cu gândirea sa în lumea în care trăiește sau/și găsește argumente la emblema propusă de noi.

Pentru mine, ca adept al *medicinei verticalității* (medicină a omului sănătos, activ, educat și demn), capul uman înseamnă un summum al medicinei.

În *Timaios*, Platon localizează partea rațională (*logistikón*) a sufletului omenesc în cap și face din creier izvorul puterii reproductive.

Crucea în varianta greacă, cea aleasă de noi, reprezintă un semn arhaic, magic, în culturile solare, un simbol al focului, un însemn religios esențial în istoria creștinismului (*In hoc signo vinces* – sub acest semn vei învinge), un simbol al evoluției (Teilhard de Chardin), o adevărată răspântie medicală, diagnostică și terapeutică. Purtătoare de lumină, crucea albă ne prescrie îndemnul: sub lumină devii lumină.

Prin lumină se ajunge la manifestarea libertății; dacă boala este o libertate îngrădită, sănătatea devine o libertate exprimată absolut.

Crucea exprimă autoritatea frățietății de natură să proclame îndemnul pornirii unor cruciade împotriva forțelor întunericului.

Torța ne conduce la purtătorul de torță, care evocă harul și transmiterea arderii, iar selectarea în transmitere – o metaforă a elitismului.

Elipsa sugerează eterna ivire și murire, proprie vieții, și ritmul universal a tot ce există.

În același timp, elipsa este „cercul” cercetării și cunoașterii omului – trecător, aflat într-un mister și relevare.

Elipsa pe care eu circul are două zone focale: omul (sănătatea sa, calitatea vieții sale) și spiritualitatea românească

Maxima *Vox medicinae tollit* înțeleasă este un **memento** fundamental pentru performanța umană.

*

Medicina este o disciplină care a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare nemaipomenită, ceea ce presupune – poate chiar impune – o revizuire a herbului său. De altfel, marilor ei periodizări le-a corespuns totdeauna o astfel de schimbare.

Am vrea să credem că introducățiunea la ideea unei noi embleme a medicinei, se înscrie secvețial într-un preludiv necesar – discuții vii, antrenante, pline de substanță – ce vor impune stirpei medicale acreditarea acestui blazon.

Adoptarea unei embleme a medicinei se înscrie ca o abordare semiotică pe canavaua logicii, disciplină a rigorii gândirii, bine reprezentată în țara noastră.